

Chirotonia sv. Cyrila

Keď sv. Cyril bol skutočne episkopom a nebol svätený v Ríme, povstáva otázka, kedy bol vlastne rukopoložený?

Keď zoberieme do úvahy fakt, že sv. Cyril bol vodcom misie na Veľkú Moravu, teda prvým, čo do hodnosti, natíska sa automaticky myšlienka, že bol vysvätený na episkopa ešte v Konštantinopole pred začiatkom svojho misijného poslania.

Zo ŽK (kap. IV.) sa dozvedáme, že sv. Cyril bol ešte v Byzancii vysvätený na «**ПОПОВЬСТВО**» a stal sa chartofylaxom u patriarchu Fotia. Nevydržal však, ako píše ŽK, dlho v tejto funkcii. Utiekol a tajne sa ukryl v monastyre. Hľadali ho, ale márne. Až po šiestich mesiacoch sa im ho podarilo nájsť, no k pokračovaniu funkcie chartofylaxa ho už nemohli prinútiť. Ako ďalej píše ŽK:

«**ОУМОЛИША И ОУЧИТЕЛЬНЫИ САНЪ ПРИАТИ, ОУЧИТИ ФИЛОСОФИИ СВОА ЗЕМЦА И СТРАННЫИ, СЪ ВСАКОЮ СЛОУТЬБОЮ И ПОМОЩЮ, И ПО ТО СМ ПАТЬ**» — «Prehovorili ho teda, aby prijal učiteľskú hodnosť (оучительный санъ) a učil filozofiu ľudí domácich i cudzozemcov so všetkou pomocou a podporou. A toho sa ujal». ¹⁸

Zo správy ŽK (kap. IV.) je teda jasné, že sv. Cyril bol uvoľnený z funkcie chartofylaxa a dostal *učiteľskú hodnosť*. Podľa Dvorníka to nastalo asi v roku 850 alebo 851. ¹⁹ Mnohí bádatelia si myslia, že tu ide o učiteľské miesto profesora, ktoré sv. Cyril dostal po ukončení funkcie bibliotekára. Pri tejto príležitosti je treba poznamenať ďalšiu okolnosť, ktorá hovorí v prospech episkopstva sv. Cyrila. *Životy* ho, podobne ako episkopa Metoda, titulujú mnoho ráz ako «učiteľa». Keď prečítame napríklad pozorne ŽK, zistíme, že slovo «učiteľ» skrýva v sebe inší, hlbší význam než ten, na ktorý sme zvyklí teraz (t.j. obyčajný učiteľ v škole). Už prvá kap. ŽK to dokazuje:

«**БОГЪ МИЛОСТИВЫИ И ЩЕДРЪ... ПО НА КАЖДО ОУБО ЛѢТА И ВРЕМЕНА НЕ ПРЕСТАЕТЪ БЛАГОДАТИ ТВОРА НАМЪ МНОГЫА, ТАКОЖЕ ИСПРЪВА, ТАЖЕ И НЫНѢ, ПРЪВОЕ ПАТРИАРХЫ И ОТЦЫ, И ПО ТѢХЪ ПРОРОКЫ, И ПО СИХЪ АПОСТОЛЫ И МОУЧЕНИКЫ, И ПРАВЕДНЫМИ МОУЖИ И ОУЧИТЕЛИ, ИЗЪБИРАА ИХЪ ОТЪ МНОГОМЛЪВНАГО ЖИТИА СЕГО**» — «Boh milostivý a štedrý... v každej dobe a čase neprestáva nám preukazovať mnoho milostí, ako na počiatku, tak i doteraz, najprv skrze **patriarchov** a **otcov** a po nich skrze **prorokov** a po týchto skrze **apoštolov** a **mučeníkov**, spravodlivých mužov a **učiteľov** vyberajúc ich z nepokojného života tohto». ²⁰

Teda «učiteľ» je tu zaradený medzi «patriarchov», «prorokov», «otcov» a «apoštolov» ako zvláštny termín označujúci cirkevný úrad. ²¹ ŽK a iné veľko-